

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

Список використаних джерел

1. Олександр Кравчук. Можливі соціально-економічні наслідки євроінтеграції для України [Електронний ресурс] / О.Кравчук – Режим доступу: <http://commons.com.ua/mozhlyvi-sotsialno-ekonomichni-naslidki/>
2. Економічна складова угоди про асоціацію між Україною та ЄС: наслідки для бізнесу, населення та державного управління [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.ier.com.ua/files/publications/Books/Economic_red.pdf
3. Развитие экспортного потенциала предприятий Крыма с учетом требований ЕС [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://5fan.info/merrnaqasbewqasujg.html>

ПОЛІТИЧНА ПРОПАГАНДА ЯК МЕТОД ВПЛИВУ НА ГРОМАДСЬКУ ПОЗИЦІЮ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ

Кіяшко Ю., студ. гр. Ю-24,
Назаров М. С., асистент

На сучасному етапі розвитку політичних відносин в середині країни важлива роль відводиться громадянському суспільству, яке в умовах демократизації суспільства, спрямованого на підвищення культурного та освітнього рівня населення, в умовах глобалізації, є одним із ключових елементів, що здійснює регулювання політики держави. Однак, позиція громадянського суспільства може нести як конструктивний так, як показує практика, в довгостроковій перспективі, деструктивний вплив на політичні процеси в країні, що може бути пов'язано з послідовним системним навіюванням певних ідей суспільству. Тому в сучасній науковій літературі досить актуалізоване питання політичної пропаганди, її методів та різноманітності підходів впливу на думку громадськості.

Питання щодо характеристики політичної пропаганди в якості методу впливу на громадську думку було предметом дослідження таких вчених, як: Городенка Л. М., Карлової В. В., Кіусевої А. С., Кісіля Ю. І., Кравчука В. М., Науменка Т. В., Некрасова А. І., Светенко А. С., Філатова М. Н. та ін.

Інструменти впливу на суспільні маси, в тому числі й переконування одержали потужний розвиток протягом ХХ століття, серед яких політична пропаганда посідала особливе місце, адже при

правильному застосуванні її методів можливо змінити або скорегувати думку громадян в певному, бажаному напрямі, задовольняючи політичні інтереси окремих соціальних груп. У літературі під поняттям «пропаганда» (лат. *propaganda* - що підлягає розповсюдженню, від *propago*- розповсюджую) розуміють діяльність щодо розповсюдження політичних, філософських, наукових, художніх та інших поглядів й ідей з метою їхнього запровадження в суспільну свідомість і активізації масової практичної діяльності. Основні елементи процесу пропаганди: її суб'єкт (соціальна група, інтереси якої виражає пропаганда), зміст, форми і методи, засоби або канали пропаганди (радіо, телебачення, друк, система лекційної пропаганди тощо), об'єкт (аудиторія або соціальні громади, на яких скерована пропаганда). Вирішальним для розуміння процесу пропаганди є соціальні інтереси її суб'єкта, їхнє співвідношення з інтересами суспільства загалом та окремих груп, на які націлена пропаганда. Це визначає її зміст і здійснює суттєвий вплив на вибір форм, методів і засобів пропаганди [1].

Застосовуючи інструменти маніпулювання громадською думкою автори політичної пропаганди мають на меті сформувати для певної аудиторії погляди світогляд, потреби, інтереси та інші життєво необхідні фактори. Виходячи з цього, Т. В.Науменко виділяє два основних види маніпуляції: оперативну та стратегічну. Оперативна (або ситуаційна) маніпуляція полягає в тому, що використовуючи вже наявні в свідомості людей цінності, потреби, стереотипи, звички, маніпулятор змушує їх сприймати ту чи іншу соціальну інформацію під певним кутом зору та спрямовує їхні соціально значущі дії у потрібному для себе напрямку [2, с. 56], в свою чергу, суть стратегічної маніпуляції полягає в тому, що протягом багатьох років у свідомості людей формуються ті цінності, потреби, ідеї, стереотипи, звички, які й самі по собі сприяють стабілізації вигідного маніпуляторіві політичного й економічного ладу й можуть бути використані в оперативній маніпуляції, якщо з'явиться така потреба [2,с.56].

Особливо гостро постає питання впливу на громадян, шляхом нав'язування певних ідей в умовах збройного конфлікту, коли ситуація в середині країни носить нестабільний характер і, в наслідок чітко спланованих дій та політичної слабкості громадянського суспільства може призвести до ескалації конфлікту. Тому, в умовах збройних протистоянь важливим є недопущення поширення

інформації, що нестиме деструктивний вплив на вже сформовану думку суспільства. Ключову роль в даному напрямі, на наш погляд, має відігравати держава, яка в особі відповідних уповноважених органів повинна здійснювати діяльність щодо запобігання поширенню відомостей, спрямованих на дестабілізацію суспільних настроїв в країні.

Таким чином, коротко розглянувши дане питання, доцільно відзначити, що в сучасній демократичній, соціальній і правовій державі важлива роль приділяється інституту громадянського суспільства, який виступає своєрідним регулятором діяльності політичної влади. Однак громадянське суспільство може виявитися неідеальним інструментом впливу на прийняття політичних рішень, якщо буде піддане досить тривалому впливу на себе. Тому важлива роль покладається на державу, яка має сприяти недопущенню поширенню пропаганди серед населення.

Список використаних джерел

1. Велика Радянська енциклопедія[Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://bse.sci-lib.com/article093385.html>
2. Науменко Т. В. Общественное мнение и массовые коммуникации / Т. В. Науменко // ВМУ.- Серия 12. Политические науки.-2003.-№5. - 56 с.

ПРОПАГАНДА РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Коренева А. Ю., студ. гр. ПР-21,
Назаров М. С., асистент

До початку другої світової війни журналісти та спеціалісти, що займалися пропагандою усіх країн сходилися на думці, що пропаганда буде грати у війні вирішальну роль. Ця думка з'явилася завдяки майже неймовірному успіху пропаганди, що поширювалася під час першої світової війни, а також під впливом величезного технічного прогресу, і в першу чергу через розвиток радіо. Чимале значення мав і досвід ідеологічного керівництва, накопичений за минулий період між двома війнами. До початку другої світової війни угруповання противників були майже такими ж, як і перед першою світовою війною, але тепер супротивники вже знали, що пропаганда є потужною зброєю [1]. Не було майже ніякого сумніву в тому, що в